

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 105/1996 vp laeiksi tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta.

Eduskunta, jolle valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 37/1996 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/92) 108 §:n 4 momentti ja 143 §:n 8 momentti, näistä 143 §:n 8 momentti sellaisena kuin se on 1 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1333/95),

muutetaan 24 §:n 2 momentti, 26 ja 27 §, 38 §:n 1 momentti, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 ja 2 momentti, 41 §:n 4 momentti, 42 §:n 2 ja 3 momentti, 50 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 95 §:n 1 momentin 1 kohta, 96 §:n 4 momentin 1 kohta ja 7 momentti, 100 §:n 4 momentti, 101 §, 108 §:n 3 momentti ja 130 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 ja 2 momentti, 95 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 96 §:n 7 momentti 29 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1465/94) ja 42 §:n 3 momentti ja 50 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1502/93), sekä

lisätään 24 §:ään uusi 5 momentti, 41 §:ään uusi 6 momentti, 45 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 29 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla (1734/95), uusi 3 momentti, lakiin uusi 63 a ja 105 a § seuraavasti:

24 §

Toimintamuodon muutokset

Siirtyvän toiminnan verotuksessa vähentämättä olevat menot vähennetään edellä tarkoitetun toimintamuodon muutoksen jälkeen samalla tavalla kuin ne olisi vähennetty ilman toimintamuodon muutosta. Osakeyhtiö saa sinä verovuonna, jona toimintamuodon muutos on tapahtunut, vähentää sille siirtyneen käyttöomaisuuden hankintamenosta ja muista pitkävaikutteisista menoista poistoina enintään määrät, jotka vastaavat verovuoden

enimmäispoistoja vähennettynä siirtyvää toimintaa harjoittaneen verotuksessa verovuonna hyväksyttävien poistojen määrällä. Toimintavaraus luetaan liikkeen tai ammatin tai yhtymän veronalaiseen tuloon sinä verovuonna, jolloin toimintamuodon muutos on tapahtunut, siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 46 a §:ssä säädetään.

Jos luonnollisen henkilön, kuolinpesän tai yhtymän elinkeinotoiminta taikka maa- tai metsätalous siirtyy perustettavalle osakeyhtiölle taikka avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö muutetaan osakeyhtiöksi tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla, osakeyhtiötä edel-

tävän verovelvollisen tai yhtymän verovuoden katsotaan päättyvän osakeyhtiön merkitsemiseen kaupparekisteriin.

26 §

*Sijoitus yhtymään ja yksityiskäyttöönotto
yhtymästä*

Yhtymän osakkaan sijoittaessa omaisuutta tai oikeuksia yhtymään katsotaan osakkaan verotuksessa omaisuuden tai oikeuden luovutushinnaksi todennäköinen luovutushinta sijoituksen ajankohtana. Yhtymän verotuksessa katsotaan omaisuuden tai oikeuden hankintamenoksi sama määrä.

Yhtymän osakkaan ottaessa yhtymästä kiinteistön, rakennuksen, rakennelman, arvopaperin tai oikeuden katsotaan luovutushinnaksi omaisuuden tai oikeuden todennäköinen luovutushinta. Muun yhtymästä otetun omaisuuden, palvelun tai etuuden luovutushinnaksi katsotaan alkuperäinen hankintameno tai sitä alempi todennäköinen luovutushinta. Yhtymän osakkaan verotuksessa katsotaan hankintamenoksi yhtymän verotuksessa luovutushinnaksi luettava määrä.

27 §

Purkautuminen

Purkautuvan yhteisön verotuksessa jaettavan omaisuuden luovutushinnaksi katsotaan sen todennäköistä luovutushintaa vastaava määrä. Purkautuvan avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön verotuksessa katsotaan omaisuuden, etuuden ja oikeuden luovutushinnaksi määrä, joka vastaa yksityiskäyttöönnotossa 26 §:n 2 momentin mukaan luovutushinnaksi luettavaa määrää.

38 §

Jaettavan yritystulon pääomatulo-osuus

Edellä 30 §:ssä tarkoitettu jaettava yritys-tulo katsotaan pääomatuloksi siihen määrään saakka, joka vastaa elinkeinotoimintaan tai maatalouteen verovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä kuuluneelle nettovarallisuudelle laskettua 18 prosentin vuotuista tuottoa. Jos verovelvollinen on verovuonna aloittanut elinkeinotoiminnan tai maatalouden harjoittamisen, pääomatulo-osuus laske-taan elinkeinotoimintaan tai maatalouteen

verovuoden päättyessä kuuluvan nettovaralli-suuden perusteella.

39 §

*Verotusyhtymän osakkaan tulo-osuuden
pääomatulo-osuus*

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän osuus verotusyhtymän maatalouden puhtaas-ta tulosta, josta on vähennetty osakkaan yh-tymän maatalouteen kohdistuvat korkomenot ja aikaisemmilta verovuosilta vahvistetut osakkaan maatalouden tappiot yhtymästä, katsotaan pääomatuloksi siihen määrään saakka, joka vastaa osakkaan yhtymäva-rallisuudelle laskettua 18 prosentin vuotuista tuottoa.

40 §

*Elinkeinoyhtymän osakkaan tulo-osuuden
pääomatulo-osuus*

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän osuus elinkeinoyhtymän elinkeinotoiminnan tuloksesta katsotaan pääomatuloksi siihen määrään saakka, joka vastaa osakkaan osuu-delle yhtymän elinkeinotoimintaan verovuot-ta edeltäneen verovuoden päättyessä kuulu-neesta nettovarallisuudesta laskettavaa 18 prosentin vuotuista tuottoa.

Jos elinkeinoyhtymällä on maatalouden tu-loa, osakkaan osuus yhtymän maatalouden tulosta katsotaan pääomatuloksi siihen mää-rään saakka, joka vastaa osakkaan osuudelle yhtymän maatalouteen verovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä kuuluneesta nettova-rallisuudesta laskettavaa 18 prosentin vuo-tuista tuottoa.

41 §

Nettovarallisuuden laskenta

Jos yhtymän elinkeinotoiminnan varoihin kuuluu asunto, jota osakas on verovuonna käyttänyt omana tai perheensä asuntona, asunnon arvo vähennetään osakkaan osuu-desta yhtymän varoihin 1 momentissa tarkoi-tettua pääomatulo-osuutta laskettaessa.

Laskettaessa pääomatulo-osuutta 38—40 §:n mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettuun nettovarallisuuteen lisätään 30 prosenttia verovuoden päättymistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksettujen elinkeinotoiminnan tai maatalouden ennakonpidätyksen alaisten palkkojen määrästä.

42 §

Muusta yhtiöstä kuin pörssi-yhtiöstä saadun osingon pääomatulo-osuus

Jos sellainen osakas, jota ei työntekijäin eläkelain 2 §:n 7 momentin mukaan pidetä mainittuun yhtiöön työsuhteessa olevana, on verovuonna käyttänyt omana tai perheensä asuntona yhtiön varoihin kuuluvaa asuntoa, asunnon arvo vähennetään hänen osakkeidensa arvosta yhtiöstä saadun osingon pääomatulo-osuutta laskettaessa.

Elinkeinotoimintaa harjoittavan osakeyhtiön sellaisen osakkaan, jota ei työntekijäin eläkelain 2 §:n 7 momentin mukaan pidetä mainittuun yhtiöön työsuhteessa olevana, velka tälle yhtiölle sekä osakkeiden hankintaan käytetty korollinen velka vähennetään hänen osakkeidensa arvosta yhtiöstä saadun osingon pääomatulo-osuutta laskettaessa.

45 §

Luovutusvoiton veronalaisuus

Omaisuuksien luovutusvoittoon rinnastetaan vakioidusta termiinisopimuksesta syntynyt voitto. Voittoa laskettaessa ei kuitenkaan vähennetä 46 §:n 1 momentissa tarkoitettua luovutushinnasta vähennettävää vähimmäismäärää.

50 §

Luovutustappio

Omaisuuksien luovutuksesta syntynyt tappio vähennetään omaisuuden luovutuksesta saatusta voitosta verovuonna ja kolmena sitä seuraavana vuotena sitä mukaa kuin voittoa kertyy, eikä sitä oteta huomioon pääomatulolajin alijäämää vahvistettaessa. Luovutustappioon rinnastetaan myös vakioidun option raukeaminen, vakioidusta termiinisopimuksesta aiheutunut tappio ja sellainen arvopa-

perin-arvonmenetys, jota voidaan konkurssin tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi pitää lopullisena.

58 §

Korkomenot

Verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan velkojensa korot, jos velka

1) kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituiseen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen (*asuntovelka*);

2) on valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka (*opintovelka*);

3) kohdistuu veronalaisen tulon hankkimiseen (*tulonhankkimisvelka*).

63 a §

Lasten yksityisen hoidon tuki

Lasten yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa (/) tarkoitettu hoitoraha, hoitolisä ja kunnan lapsen hoidosta maksama lisä on sen vanhemman tai muun huoltajan ansiotuloa, jolle tulo maksetaan. Tulo ei kuitenkaan ole lapsen vanhemman tai muun huoltajan vaan lapsen hoitajan tuloa, jos hoitoraha, hoitolisä ja kunnan maksama lisä maksetaan lapsen hoitajalle.

95 §

Tulonhankkimisvähennys

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

1) tulonhankkimisvähennyksenä kolme prosenttia palkkatulonsa määrästä, kuitenkin enintään 1 800 markkaa;

96 §

Eläkevakuutusmaksuvähennys

Vapaaehtoisen eläkevakuutuksen maksu on 2 momentissa säädetyllä tavalla vähennyskelpoinen siinäkin tapauksessa, että 2 momentin 2 kohdan tai 3 momentin mukainen prosenttiraja ylittyisi, jos:

1) vapaaehtoiseen vakuutukseen perustuva eläke yhdessä vakuutetun muiden eläkkeiden kanssa olisi kuukaudessa enintään 5 000 markan suuruinen;

Vapaaehtoisena eläkevakuutuksena pidetään sellaista vanhuuseläkevakuutusta ja perhe-eläkevakuutusta sekä tällaiseen vakuutukseen liittyvää työkyvyttömyyseläkevakuutusta ja työttömyyseläkevakuutusta, johon perustuva eläke on tarkoitettu maksettavaksi toistuvina erinä puolivuositain tai lyhyemmin väliajoin vakuutetun tai edunsaajan jäljellä olevan eliniän tai vähintään kahden vuoden ajan. Tätä pykälää sovellettaessa otetaan huomioon myös kansaneläke.

100 §

Valtionverotuksen eläketulovähennys

Valtionverotuksen täyden eläketulovähennyksen määrää laskettaessa täytenä kansaneläkkeenä pidetään yksinäiselle henkilölle verovuonna ensimmäisessä kuntaryhmässä maksetun täysimääräisen kansaneläkkeen määrää.

101 §

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys

Eläketuloa saavan verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta vähennetään kunnallisverotuksessa eläketulovähennys.

Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 1,37 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään täyden perusvähennyksen määrä ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen sadan markan määrään. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän, eläketulovähennystä pienennetään 70 prosentilla ylimenevän osan määrästä.

Kunnallisverotuksen täyden eläketulovähennyksen määrää laskettaessa täytenä kansaneläkkeenä pidetään verovuonna yksinäiselle henkilölle ensimmäisessä kuntaryhmässä maksetun täysimääräisen kansaneläkkeen määrää.

Poiketen siitä, mitä edellä säädetään, verovelvolliselle, johon sovelletaan tämän lain

puolisoa koskevia säännöksiä, myönnetään kunnallisverotuksessa puolison eläketulovähennys. Puolison eläketulovähennys lasetaan edellä 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla. Puolison täytenä kansaneläkkeenä pidetään verovuonna puolisolalle ensimmäisessä kuntaryhmässä maksetun täysimääräisen kansaneläkkeen määrää.

105 a §

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennys

Kunnallisverotuksessa verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta vähennetään kunnallisverotuksen ansiotulovähennys. Vähennys lasketaan verovelvollisen ansaitsemien veronalaisten palkkatulojen, muusta toiselle suoritusta työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-osuuden perusteella.

Vähennys on 20 prosenttia näiden tulojen 15 000 markkaa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 5 500 markkaa. Verovelvollisen puhtaasta ansiotulon ylittäessä 43 000 markkaa vähennyksen määrä pienenee 2 prosentilla puhtaasta ansiotulon 43 000 markkaa ylittävältä osalta.

108 §

Kuolinpesälle myönnettävät vähennykset

Edellä mainitut vähennykset tehdään kuitenkin pesän tulosta ja tuloverosta vain, jos leski ei ole vaatinut niitä vähennettäväksi ensisijaisesti omasta tulostaan tai tuloverostaan.

130 §

Kunnallisveron laskentaperuste

Veroäyrin hinnalla tarkoitetaan kunnallisverotuksessa kuntalain (365/95) 66 §:ssä mainittua tuloveroprosenttia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1997 toimitettavassa verotuksessa. Lain 50 §:ää sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran jo vuodelta 1993 toimitettavassa verotuksessa.

Lain 24 §:n säännöksiä sovelletaan niihin toimintamuodon muutoksiin, jotka ovat tapahtuneet 1 päivänä tammikuuta 1997 tai sen jälkeen. Jos verovelvolliseen sovellettiin ennen tämän lain voimaantuloa puolisoa

koskevia säännöksiä ja jos hänelle myönnettiin kunnallisverotuksessa eläketulovähennys jatkuvasta eläketulosta vuonna 1996 tuloverolain 101 §:n 2 ja 3 momentin nojalla, lasketaan hänelle kunnallisverotuksessa eläketulovähennys tämän lain 101 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti niin kauan kuin häneen sovelletaan tämän lain puolisoa koskevia säännöksiä.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä joulukuuta 1995 verotusmenettelystä annetun lain (1558/95) 15 §:n 4 momentti ja 16 §:n 4 ja 5 momentti, sekä lisätään lakiin uusi 91 a § seuraavasti:

15 §

Tulotietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Arvopaperimarkkina- (495/89) tarkoitettujen arvopaperinvälittäjän on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot tekemistään tai välittämistään arvopaperikaupoista, kauppojen osapuolista ja maksetuista kauppahinnoista. Välittäjän on myös toimitettava vakioidusta optio- ja termiinkaupasta ja kaupan osapuolista verohallinnolle tarpeelliset tiedot.

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Luotto- ja rahoituslaitoksen, valtion, kunnan, vakuutus- ja eläkelaitoksen, huoltokonttorin ja työnantajan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot

verovelvolliselle annetusta lainasta, sen käyttötarkoituksesta, pääomasta sekä lainasta maksetusta korosta.

Luotto- ja rahoituslaitoksen, valtiokonttorin sekä muun arvopaperikauppaa tai arvopapereiden välitystoimintaa harjoittavan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvollisen suorittamasta jälkimarkkinahyvityksestä.

91 a §

Kunnan tuloveroprosentin ilmoittaminen

Kunnan ja seurakunnan tulee ilmoittaa verohallitukselle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä tuloveroprosentin suuruus ja kirkollisveroäyrin hinta. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella.

Jos ilmoitusta ei ole toimitettu 1 momentissa säädettynä aikana taikka verohallituksen myöntämässä myöhemmässä määräajassa, verotuksessa voidaan noudattaa edellisen vuoden tuloveroprosenttia tai kirkollisveroäyrin hintaa.

Tuloveroprosenttia ja kirkollisveroäyrin hintaa koskeva luettelo julkaistaan säädöskoelmassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 1996
